
Nationalt Videncenter for Læsning klar til start

af Klara Korsgaard, Videncenterleder, Nationalt Videncenter for Læsning

Alt er kørt i stilling til, at danske børn skal blive bedre til at læse. *Evalueringsinstituttet* har analyseret årsager til, at mere end hver sjette elev i dag forlader folkeskolen uden brugbare læsefærdigheder (2005), *Læseudvalget* er kommet med indstilling til en national handlingsplan for læsning (2006), der er fulgt op af tilsvarende anbefalinger i *Rapport fra arbejdsgruppe om efteruddannelse af lærere og skoleledere* (2006). *Globaliseringsrådet* har visioner om, at eleverne i folkeskolen skal være blandt verdens bedste til at læse (2006).

Bertel Haarders konstatering af, at læsning er alle fags moder og som sådan en ganske særlig kompetence, der er det vigtigste af alt i skolen, har foreløbig ført til sprogscreening af alle treårige, obligatorisk børnehaveklasse, en dansktime mere fra første til tredje klasse, test på hvert andet klassetrin, uddannelse af mindst én læsevejleder til hver eneste skole i landet og endelig til, at Nationalt Videncenter for Læsning har set dagens lys.

Ambitionerne er store – også i det nye center. Det kan der vist ikke herske tvivl om. Ifølge ansøgningen om midler til etablering af Nationalt Videncenter for Læsning har centret om tre år:

- indgået aftaler med aftagere/brugere om minimum 20 nye forsknings-, udviklings-, uddannelses- og/eller evalueringsprojekter i størrelsesordenen 8 millioner kroner
- mindst 20 kernemedarbejdere, som har en væsentlig del af deres beskæftigelse i videncentret. Desuden er der tilknyttet et stort antal medarbejdere i forbindelse med gennemførelse af enkeltprojekter
- uddannet mindst 500 læsevejledere
- haft mindst 250 modulpladser på diplomuddannelserne, der retter sig mod indsatsområdet
- indgået i mindst 25 kommunale partnerskaber
- oprettet fysiske og virtuelle netværk for undervisere i læreruddannelsen og pædagoguddannelsen med et volumen på mindst 75 % inden for fagområdet
- en hjemmeside/portal som intern og ekstern vidensbank med et årligt besøgstal på mindst 50.000
- etableret netværk med forskningsinstitutioner om mindst fem konkrete projekter
- deltaget med bidrag på mindst 12 internationale konferencer inden for området
- en publikationsvirksomhed med mindst fire årlige udgivelser
- mindst fire aftaler med erhvervslivet om udvikling af IT-baserede værktøjer til sprogudvikling og læsning
- mindst fem kernemedarbejdere, der er i gang med en ph.d. uddannelse, medfinansieret af CVU'erne og 12 i masterkvalificering

Foreløbig er små 30 projekter skudt i gang ved et fælles startseminar 30. september. I dem deltager 51 medarbejdere fra konsortiets fem CVU'er og deres samarbejdspartnere. Forhandlinger om en portal og en visuel identitet er indledt, aftaler med forskere fra universiteterne på plads og centerlederen ansat. Så jo, Nationalt Videncenter for Læsning er klar til start.

Ambitionerne kan være store, for Nationalt Videncenter for Læsning kan gøre en forskel. Der er brug for et løft af læsekompetencen på alle niveauer i uddannelsessystemet og erhvervslivet. Og det kan Nationalt Videncenter for Læsning bidrage til. Bag centret står fem CVU'er: CVU Midt Vest, Jysk CVU, CVU Sjælland, CVU København og Nordsjælland og som hovedansøger CVU Stork. Alle steder har man kernemedarbejdere, der ved noget om læsning og som samtidig repræsenterer en didaktisk tradition, der kan sikre, at viden om læsning kobles med fagdidaktisk refleksion. Synergieffekten ved at bringe disse medarbejdere sammen i et fagdidaktisk miljø og i et samarbejde om forsknings- og udviklingsprojekter vil imødekomme det kompetenceløft af læseundervisningen, som hele uddannelsessystemet har brug for.

Ambitionerne i Nationalt Videncenter for Læsning står på tre ben: Det første er **projekterne**, der skal udvikle og formidle ny forskningsbaseret viden med afsæt i identificerede behov i:

- professionsbacheloruddannelserne
- efter- og videreuddannelsen af pædagoger og lærere
- udvikling af folkeskolens undervisning
- kompetenceudvikling af medarbejderne i alle pædagogiske CVU'er

Disse projekter vil generere ny viden på området og bidrage til opkvalificering af medarbejderne på cvu'erne. Udviklings- og forskningsprojekterne relaterer direkte til undervisningen i folkeskolen og arbejdet i institutionerne.

Det andet ben er en **platform** til deling af viden. Centrets hjemmeside skal være centrum for formidling af den viden, der genereres i projekterne, men også viden fra forskningsmiljøet både her i landet og i resten af Norden. Publikationsvirksomhed og landsdækkende konferencer med internationale kontakter vil være synlige beviser på centrets rolle som katalysator for spredning af viden om læsning og skrivning.

Det tredje ben er **paraplyen**. Centret har allerede nu et bredt netværk. Vi har etableret samarbejde med forskningsmiljøer både her i landet og i udlandet, truffet efteruddannelsesaftaler med kommuner (Frederiksberg, Korsør, Ringsted, Kalundborg og Ebeltoft), indledt samarbejde med Mikroværkstedet i Odense om udvikling af IT-værktøjer til sprogudvikling og læsning/skrivning og har ikke mindst aftaler med flere skoler og kommuner om udviklingsprojekter i tæt tilknytning til praksisfeltet.

Ambitionerne skal være store. Det gælder vore børn. I et moderne vidensamfund er læsning af tekster en kernekompetence, og den voksende mængde af skreven information sætter befolkningens funktionelle læsefærdigheder under pres. At kunne læse og skrive er nøglen til at deltage ikke bare i skolen og i det øvrige uddannelsessystem, men også i demokratiet og samfundslivet i øvrigt. Det haster derfor med at få alle børn til at læse bedre. Vi er klar!